

DÜSEVNÍ LISZT

Mészecsne verszke novine.

Podgovorni reditel: LUTHÁR ÁDÁM v Páconci.

Pom. reditela: Fliszár János i Kováts Stevan
v M. Soboti.

Lásznik i vodávnik: Prejkumurszka evang. snyorija.

Cejna na cejlo leto 20 din., v zvönsztrvo 30 din., v Ameriko 1 Dol., edne numere 2 din.

Rokopiszi sze v Páconce májo posílati.

Naprejplacsilo gorivzeme vszálki ev. düh. i vucsítef.

Vüzemszko premislávanye.

Zvonôvje donijo. Na okincsanom oltári písane szvécse gorijo; z-nébe cérkvi viszácsyi poszvecsnyekov bliscsécsi poszvêt prehodi céle bo'ze híze presztor. Z-pobo'znosztjov napunyeni szrde verniki vu szvétesnyi gvant oblecsemi, sze zevszé krajov vu ménsi, véksi seregë priblízávajo, naj z-ednim szrdcom i dühom dicsijo Goszpodna i hválo dájo nedokoncsane szmilenoszti Bôgi, ár je cslovecsánszta Zvelicsitel, koga je lúdi hûdôba v-grob polo'zila, obládavno z-mrtvi sztano.

Krisztus je z-mrtvi sztano! szpêvajo verníkov millione na vodi i szíhoj céloj zemli, vu vszákoy krajini.

Jeli je z-isztinom sztano gori? Jeli je vu tvojoi dûsi, krsztsanszki moj brat, tüdi gori sztano, ki sze z-ponízniem obrázom priblízávas k-Bo'zemi szvétomi oltári; jeli sze je z-mrtvi zbûdila vu tebi Krisztusova lübézen, stera vsze zakriva, vsze verje, vúpa sze i tebé na zvelicsanya pôt pripela?

Dobro znás tô, ka te zvôna eti szvéti sztén 'zítka jezero szküsávanya okôli obvzeme, stere po sztô i sztô fele prílikaj naménijo tvoje szrdce z-Krisztusove pôti odvrnôti. Jezero bolvarov proti tebi vtegûje z-jálnosztjov szvojo rokô, da te zmasznimi recsámi, z-szlepécsimi nászladnosztami zamre'zi i za pokornoga szvoje-
ga roba i bôgajôcsega szlugo podvr'ze.

Tam sztojí pri tebi i szprevája vszálki

tvoj sztopáj luxusa, obloszûnoszti i zvisávanya hûdi düh i vszeféle, ocsam i teli prijétnimi dobrôtami, z-précimbniem gvanta veszélnosztami, nászladnosztr prebéranyem te vábi, obêcse ti radoszr v'zivanya i zadovolnosztr, naj te oszvoji; geto vsze eti preminôcsi kincsi, do csasza cvetécsi rôz disécsa polá, tvojoi nemrtelnoj dûsi nikse sztálno obsztojécse nászladnoszti i vrêdnoszti ovvusatí nemrejo.

Z-pokornim obrázom, priátelsztrvo zarecsimi ocsámi, vu prebráni gvant oblecse-
no sze priblízáva k-tebi i na naszledûvany nagíble, mogôcse te je 'ze vu szvojo oblászt zagrnôla szkazlivosztr. Z-prebráni-
mi, prilizávanimi recsámi ti szvedocsi, trdi,
ka ti je k-dûse zvelicssnyi zadoszta, csi
sze pred szvétom za pobo'znoga, nesze-
bicsnoga, postenoga ká'zes i szlepiti znás
na tébe glédajôcse. Z-hvále vrêdnimi tvo-
jimi delami sze glaszno zvisávas, ali ona
za steri volo bi sze szramotiti mogao, za
steri szi pogovárjanya vrêden, sze pascsis
ménsati, zakrívati, ali pa z-prílicsno vô-
zmislenim mentûvanya práhom pred szvét-
tom poszipati. Neidi, moj brat krsztsanszki,
szkazlivu vu la'zlivoszti gvant oblecsemi,
pred vszegamögôcsega oltár, ki ti vu szrd-
ca szkrovnosztr vidi i zná vsze tvoje mîsz-
li prvle, liki szo sze one v-nyem pobûdile.
Jálnoszti i szkazlivoszti plamná poszvêt ne-
pride vu vekivecsne kristál csiszte szvet-
loszti domovino.

I ti moj brat krszcsanszki, vu koga
ocsáj escse i té dén, na gorioszlo dodjénya

szvétek nê radoszt, nego tú'znoga robsztya,
düsöcerajôcsa sztaranya lâdajo v-nyem, jeli
z-düsevne mîrovnoszti trôstom prihajas med
Bo'ze híze szvete sztené? On neszinileni
bolvan, vu steroga szlû'zbo szí sze pôdao:
nedopunyeni kincsa 'zij, obogatena 'zel-
noszt te na 'znyôri dr'zi, nê te je püss-
tilla z-robsztya, kralûje ober dûse tvoje z-
grozniem tiranistvom. I jeli verjes, ka od
dobicska 'zelnoszt gnûszni csrvôv oszkrû-
njenom tvojem szrdci korenyé szpûsztí
vera i vüpanye, stera mîtelnoga molitvi
do nébe pozdigávajôcse perôti darûje?

Pred krsztsanszke szv. materé cérkvi gorsztanênya obládavnoga szvétka bodôcsi tjédnaj, na szamoga szebé pregledávanye opomína Krisztus szvoje naszlednike. Nasz-
 ledûj, pob. moj brat krsztsanszki, z-poníz-
 nim szrdcom Jezusa eto lübeznivo opomí-
 nanye. Vô szcsiszti szrdca szvojega gíz-
 doszti, szamoga szebé prestimanya, zvisá-
 vanya, mårnoszti dûso davécse szopôte.
 Gori odpri témne tvoje ocsi i vidi csiszto,
 ka dokecs sze szlobodscsinov prestimá-
 vas, pritom te gospodûvanya, obloszüh-
 noszti, obogatena, kincsov nedopunyene
 'zelnoszti satan dr'zi v-osztri szvoji skrep-
 caj i szam szebov neládajôcsi rob jesztes,
 pod nyegovov oblásztjov. Oszlôbodi szi vô
 dûso z-etoga nesrzámnoga i 'zalosztnoga

robsztya. Popadni i zdigni gori z-rokôv
 tvojov jákoszti postûvanya gorécsi korbács
 i kak je vu szvojem vrêmeni gospón
 Krisztus z-cérkvi Bo'ze vô sztirao kùpce,
 odáuce i gnûszne masêtare, tak ti tüdi ob-
 lâdaj ober tvoje dûse kralûvajôcse tiránu-
 se, raztrgaj dûhovnoga robsztya tvojega
 lance i poszádi vu tvoje ocsiscseno szrd-
 cé poníznoszti, vere, trôsta, lübézni, dû'z-
 noszti znánya i postenyá obcsútinoszti, dû-
 se zvelicsitelnoszti naveke cvetécse, nig-
 dár nepovehnyeno disécse cvêtje.

Z-onim blájzenim obcsüténym, ka
 je vu dûsi tvojoj tüdi Krisztus gori szta-
 no, lehko z-mirovnov dûsnovêsztjov sztô-
 pis prêk Bo'ze híze szveti prag i vu po-
 bo'zni vrêli verníkov serégi, z-poníznim
 szrdcom ti tüdi szpêvas szveto peszem:

Krisztus je dnesz z-mrtvi sztano,
 I nam pravica posztano;
 On je z-práha szprhlívoszti
 Sô na sztan vecsne bivoszti.

„Roditelje nenihájo dragsega
 herba deci szvojoj, kak vu
 —: Bogá polo'zeno vero. :—

Podlíszek.

Bícs nazâ tüdi scsukne.

Zítka kôp. Máli román. Poszlovenco F. J.

Pali ocsa obsztara.

Vrêmen je pomali teklo, teklo, liki máli járcsec, tak da sze niti v-pamet nevzeme, ka ide, i dönok ide, odide, 'znyega edno megnenye nigdár vecs nazâ nepride.

Pali ocsa je jáko obsztarao od tisztiga mao, kak szo od nyega zemlô vopotégnoli, tak da bi vsze mócs zgúbo, kak te biblinszki Sámson, gda szo nyemi velke vlaszé doli zrezali.

Vsze sze je preobraolo okôli nyega od ono-
 ga hípa mao, kak je vrêdnoszt prêkdaô sztarêse-
 mi sziné i sznêhi. Za nisterno leto je obsztarao,
 vlaszé szo nyemi széri grátali, kak sznêg, v-téli

pote'zeno je hodo i té inda gizdávi cslovek je ce-
 lô krotek, ponízen posztano.

Vu vészi szo doszta gúcsali od nyega, ka
 je prej pri Bényeiovi nê vsze vrédi, hüdô szi de-
 nejo z-tim sztárim.

Pali ocsa je napamet zácsao jemati, ka je
 on bogme pri hi'zi 'ze nika nê, na nyegovo rôcs
 escse držina malo dájo, nê pa szin i sznêha.

— Ne razmi k-tomi sztári cslovek, je prá-
 vila sznêha prestimano, csi je on kaj steo
 zravnati.

Zaprva je vsze tô nê slo brezi zburkanya,
 ár szo Pali ocsa csemérje sztisztnoli, ali z-Jud-
 kov je nê bilô tanácsno zacsnoti, náimre od ono-
 ga hípa mao, kak sze je ogvûsala, ka je ona
 gospá pri hi'zi.

Tak, da je te gizdávi, trde gláve Pali mo-
 gao tího grátati i poszlûhsati sznehé loszkátanye
 — grûnt szo vökunkoli od pét nyegovi, nê je meo

Resurrexit (Gori je sztano)

Zakâ sze zeleni na nyivaj, polaj
Disécsa tráva, cvétje i drevje?
Zakâ tero' k-nébi z-trôsta vüpanyem
Lepô kincsane, cvetécsce vejke?
Zakâ od etec, z-kríla ete zemlé
Gori k-nébi hiti vsze, ka 'zivé?
Zakâ sze, ka jeszte v-kmicsnom dôli
Od nebeszki tak rado szpomené?

Té szpêvajôczi skvorjáne z-himnusom
Sze proti nébi gor' pozdigava —
Te zmo'zen orl na trdi velki sztrmcaj
K-oblákom hiti vu hici szúna,
Morszka kaplica v-oblák 'zelé prídti
I tam v-azurnom zráki, blíszki,
I toga kadisa din z-szvojim disom
Sze podigáva v-ország nebeszki.

Na zemli lejpo, dobro nema sztána,
Csi sze bár vkorni, dönk neoszláne,
Kak nárasz, steri vö zraszté z-határa
Necveté vecs, nego tápovehne!
Odicseenéz znaménye jeszte v-tom,
Kak bi mi prôszti tô prerazmili;
Vsze sze k-nébi pozdigáva, iscse tam
Oblák, ftísek, vsze ka je na zemli!

Tího rêcs sôsnya gor' idôcsa rosza,
Kak proti Bôgi e'n trôst idôcsi

I te lêpi ro'zec mir kázajôcsi
Pod milimi obláki plavajôcsi!
Vu vszákom je li szkrita míszel ona,
Ka li szrdce, — drûgi neprerazmi.
Tá rêcs, míszel na Bôga opomína
I pod nyôv sze gorsztanênye razmi.
On, kí gda je na kríz bio razpéti
Protivníkom odpüsztênye proszi,
Vmérajôcsi, je etak bio vuucséci:
Lübte sze med szebom, poednom vszi!
On je glászo obprvím rêcs dlceno,
Steri od vekivecsnoszti doní:
»Ka je grob zacsétek 'zítka, nê drûgo,
Steri je tam zgora vu nébi!«

Kak cvétja prâhsec i zeléno lîsztje
Povéhnyeno, szûho doli káple,
Li szamo nyega dûh, te dís prijetni
Sze gor' zdigáva visziko do nébe.
Tôlo nase je szamo sator dûse,
Steri tü zdolaj more osztáti,
Da dûsa 'znyega vu viszino ide,
Gde vecsno domovino má náidti!

— Oh vûzem, ti 'zítka szvátek nebeszki,
Vcsi nász tô szváto rêcs zarazmeti:
Da szpoznamo, ka noszimo vu szrdci,
Ka je Bo'ze i vecsne vrêdnoszti?!
Glászi nesztanoma z-pravice harsonov,
Naj vuszpí naveke: preminényle.
Glászi nam z-veszélüvajôcsov dikov
Obládnoszti peszem: „Gorsztanênye“!

vecs sztálunga tla, na sterom bi sztao, sztári je
gratüvao vu dûsi i teli szpotrti, li te sze je nikel-
liko vö vtégnó, csi szo ga kaj pítali.

— No kak vam kaj ide, Pali ocsa zdâ, ka
szte nê vecs vért?

— Trnok dobro, tiva mládiva szta doj vze-
lá z-méne vsze szkrbi bremen. Doj szta vzelá
bogme, doj celô! Neszégnete do nikoj, nemate rē-
csi v-nikom brezi toga, ka bi váysz nebi poménsávali:

— Ocsa ví 'ze nedelate, ví tího bojdte, ra-
di morete bidti, csi mir máte — szi je brûszila
jezik Judka.

Ali nyemi je pa szin potocso pod nôsz, csi
je kâ steo zravnati:

— Nezaglúsajte ocsa, nezandérajte telko,
nihájte na náj, csi szte nama 'ze ednôk prêk dálí,
naj delava, kak sze nama vídi.

Zeprvá sze je v-toj lepoj hi'zicski, v-stub-
lini dr'zao, kak szo tô v-prvêsem vrêmeni segô

meli zvati, ali sznêha ga je li hitro odaut vö od-
szela. Tak je právla, ka pipe din skôdi, bêlím
férhangom, nefolgajo poda ribati, ár ga te sztári
z-blatnimi csrévli zamáze, vecskrát na tla plûne,
bago sztori z-pipe.

Tá szo ga tak zoszelili v-málo szkrádnyo
kámro, tam je nê bio nikomi napôti. Céle dníga
je niscce nê pogledno.

V-cérkev je tûdi malogda sô, nê tak, kak
prvle, gda je tam szedo med ovimi kmétm —
szram ga je bilô, ka nyemi je szvátesnyi pláscs
premedlo, nôvoga bi nyemi trbelo zdâ 'ze
szpraviti.

Vecskrát je nagovárjao od toga sziné i sznê-
hi, ali nyidva szta ga bogme szíromáka li hitro
pogôvorila:

— Bogme bi meni tûdi trbelo edno rôzna-
to szüknyo, na sinyek szvilnati rôbec, kak drûge
kmétojce noszijo. Peteci bi nôvi gyant trbelo. Ali z-

Szvéta hramba.

Za vszákoga csloveka jeszte kamcsi edno tákse prijétno meszto, gde rad prebíva, gde szebé dobro csüti. Blá'zeni je on, ki eto prijétno meszto vu szvojem dômi nájde gori.

Ali zvön toga je potrèbno, naj eti na zemli edno drûgo meszto tüdi prevecs násladno, prevecs drágó bode pred nami, i eto drûgo meszto je Bo'za hi'za: cérkev.

»Dúsa moja tá 'zelê, i setüje v predvor Goszpodna, srce moje i têlo sze veszeli vu 'zivom Bôgi. Blá'zeni szo, ki prebivajo vu hi'zi twojoi; oni te na veke hválili bodo! Ar je bôgsi eden déu vu predvori twojem, kak indri jezero; zvolo szem szi ráj sztati pri prági vu hi'zi Bogá mojega, kak dugo prebivati vu sztanki ti nepobo'zni. Tak sze vlejáva vò Dávid krála dûsa vu 84. 'zoltári. Ah kak blá'zeno je ono szrce, stero je vu etaksoj globokoj, vu etaksoj isztinskoj prikapcsenoszti z-Goszpodnov hrambov! Kak blá'zeni je on, ki csüti, ka ga csáka vu Bo'zoj hi'zi nyegovo meszto, stero vszigidár lehko goripoiscse, na sterom vszigidár lehko nájde posinek szvojoj dûsi!

'Zaloszt, dneszdén prevecs doszta lûdi jeszte, stere Bo'za hi'za, cérkev szploh neintereszéra. Tê tam nika neiscsejo, nika nenájdejo; steri' to miszlijo, ka právo vrêmena zaprávlanye je, csi vu cérkev idejo i z-drevénim szrcom naprê znati

koj? Psenica je bo'zno plácsala, kukorce je malo, vína nika nede.

— I rávno zdâ noszite naprê, ocsa, nôvi gyant, rávno zdâ, gda dobro znáte, ka na szprotoljetje doj moremo plácsati za znôva küplene gorice to prvo ráto, právi szin. Tak mi na nikoj nepridemo.

Pá je te sztári mogao zamúcsati.

— Csido je bilô eti vszel nyima je vecskrát na ocsi vrgao.

— Bilô je bilô, ka je bilô, zácsa Judka siefetati z-szvojim dûgo surkim jezikom, szamo ka je zdâ 'ze nacsí, midva nescseva raszipávati, nego szprávlati Peteci, dokecs zraszté, de nyegov celi határ, komi vrági trbê sztáromi dedi nôvi gyant?

Szirómák sztarec je zanêmo, tak je csûto, ka je taksi, liki drevéne kotrige majôcsi kôdis, steromi szo vkrâ vzéli palico, na steró sze je naszlanyao.

stimajo, ka pohod cérkvi nikâ nepomore naprê nyihovoga 'zitka i nikâ haszka nebode z -toga, ka tyedensko edno ali dvê vori pri Bo'zi nogáj, vu szvetoj hrambi z-düzevnim otávlanyem szpunyávajo.

Etaksi lüdjé naturno necsütijo vküp z-zoltárszkim szpêvnikom. Tê lüdjé tak miszlijo, ka csi z-dosztojnoszti notriidejo tüdi vu cérkev, ztem Bôgi prineszéjo áldov, ali dühovníci csinsjo postenyé. Taksi lüdjé niti miszli nemajó od onoga drágoga privilegiuma i prvoszti, ka oni szploh módus i priliko májo vu Bo'zoj hi'zi sze szkázati i z-Bo'ze miloszse tao vzéti z-vszega blagoszlova bo'ze szlûzbe. Neznájo, ka vu cérkvi szpunyeno vrêmen je nê zgübísek, nego dobísek, ár po nyem mócs i pocsinek, nôvo volo szprávio szvojoj dûsi i Goszpodnove hi'ze nezrêcsena nászladnosz szvetloszco i zdr'zétek dá nasemi 'zitki. Gde szo cérkvi prázna, tam szo sztanovito prázna i püsztta lûdi szrdcá tüdi. Ár bár nemoremo praviti z-célov gyüsnoszti, ka sto Bo'zo hi'zo pasclivo pohodjáva, tiszti je 'ze brezgoridanya pobo'zen cslovek i dober krsztsenik — vêm 'zaloszt vu 'zitki doszta szkazlifcov nájdeomo, — z drûge sztráni je pa te'zko od koga to vervati, ka má vadlûványe, má Bogá, csi niti nepoglédne proti Goszpodnovoj hi'zi. Isztinszka pobo'zanoszto znamenûje, ka ka verjemo i vadlûjemo, vu tom sze navájamo. Od toga, ka liki szveto podánye 'zivé vu globocsini nasega

Za vsze eto nevolo od csémerov oszlepleni je pa döñok li Borisko kriivo, nyô je dr'zao za zrok, za zavr'zenosz szvojo.

Csi je v-zími na kámre dvér poknye szever fûcskao v-kámro; csi nyemi je dohan szvalio i nê je vüpao na nyega od Judke pênez proszítii, stera je na ladi szedêla i jáko tesko jo je odprila. I csi je jo rávno odprila, med bodécsim szmogornim poglédom je vrgla sztáromi na dohan sztôkrát oponoseni krajcar. Britek je bio té dohan i Pali je ráj nê proszo, kak pa ka bi v-rôke vzéo taksi gros, steroga szo nyemi oponoseno tá vrgli.

— Boris! Boris! pravo je vu szebi, kak je tam vu kámri na szébe zaniháni szirotüvajôcs szedo — ona je zrok vszega. Nakoj szí naj zdâ 'ze zgém? szlédnyi tobák sze mi je dojsao. Vu 'zaloszt i cseméráj je vzéto prázno, vò 'ze zgáno pipo i k-szteni jo je lúcso tak, da sze je na drobis szpotrla.

Judka sze je vu szebi radüvala, kamcsi nede proszo vecs pênez na dohán, tô je tak zobszton-szko zaprávlanye. Komi je tô packanye? (Dale.)

szrca, moremo szvedôsztvo dêvati pred lüdmí tûdi.

‘Zaloszt, vu vezdásnyem szvéti malo prav pobo’zni lüdi jeszte.

‘Zitka materiálno i szebicsno zapopádnenyé je z-vnôgi dûs vszako szveto ‘zelênye, vszako visise csütényle prepravilo, ka bi sze Bogá, ali vadlívânya dosztájalo. Drûgi szo za bogásztva i materiálne dobrebivoszti volo odsztôpili od Bogá, ár tak miszlio, ka szamo on má z-Bôgom kaksi poszel, kí od nyega kâ proszítí scsé. Drûge ‘zivlényle vnôge vszákdenésnye szkrbi i bojivanye nateliko podzajémajo, ka szi na hránenye, szkrbnosnényle dûse szvoje nemorejo cajta vzeti. Záto jeszte dneszdén telko neszrecsni, szamszebov i z-szvétom nezadovolni, v-dvojnoszt szpádnyeni, ca-gajôcsi lüdi, záto telko szamomorcov.

Ali jeli je vrêdno pobo’znomi bidti? Jeli je vrêdno sze dr’zati k-nasoj veri i k-nasoj cérkvi?

Miszlimo nazaj na preminôcsoto. Posztnimo pred kôpom nasi ocsákov, steri szo tak csútili, ka escse trpeti, escse ‘zitek gori aldúvati, escse krv prelejáti je vrêdno za naso drágó vero, steri je veliki pocsinek i mér dâla nyihovim dûsam, môcs, znásanye med trplenyem i vardêvanyem, gväsnö obrambo vu válovji pogübelnoszti; notri do szmerti i prêk groba tûdi jedino csiszto blázenstvo vu Bôgi.

Med nyimi i med vezdásnyimi lüdmí je to rázlocsek, ka je nyihova vera priszebnoszna vera bila, nyihovo ogvüsanye je právo ogvüsanye bilo. Szvoje vadlívânya szo nê z-návade. ali z-prisziljenoszti dr’zali, nego liki veliko i szveto ‘zitka potrébcino. Pa keliko nepravicsnoga trplényle szo mogli vópresztáti nasi ocsácie vu vero pregányanya ‘zalosznom hipi, gda je oblászt na se cerkví, nase zvoné vkrászpojemála, nasi bo’zi szlúzb dr’zánye szkoron povszud prepovédala. I nasi ocsácie dönök, bár szkrivomá, bojazlivó, z-szkuzecev boleznosztyjov, k-têm z-nevklenyuenesov verov szo sze dr’zali k-nasemi szvétomi vadlívânyi, brezi steroga szo nê mogli ‘ziveti i vu steroga imányi szo mréti tûdi blázeno znali. Csi szo nê mogli pohodjávati Goszpodnovo hízo, k-têm z-véksov nakanyenosztyjov szo sze dr’zali k-szvojoj Biblij i eden cio szo meli pred szebom, naj szvojega szvétoga vadlívânya drágí kincs brez zmenkanya obarjejo za prisesztna pokolênya.

I mi, ki bi sze mirovno, szlobodno, blázeno lehko vesszeli tomi na nász osztányenom drágomi herbi, jeli odvr’zemo od szébe to nájvékse

dobro, steri je szpodobno na to, naj nasemi zemelszkomi ‘zitki zdr’zétek, cio i blázensztvo dá?

Jeli szmo mí vrêdni vere právi vitézov, vere nasi ocsákov i nyihovoga drágoga herba?

„Pribli’závajte sze k-Bôgi i pribli’závao sze bode k-vám“ — vél Jakab apostol. Pohodjávamo vrêlo vu cérkev i nê szamo na velike szvete. Nê szamo té, csi je predgar pôleg nase vôle, nego vszigidár, gda príliko mámo na to.

Bojdimo vrêdni porodi nasi velike vere ocsákov i neodvr’zmo od szébe szami radi to, ka szo oni escse z-cenov szvojega ‘zitka obarvali nam.

Bojdi nam cérkev blázeni dom, gde szi dûsa nasa pocsiné i vu predvori nebész sze csúti!

Bojdi vszigidár blagoszlovena vóra, gda lehko idemo vu cérkev i vu detinskoj poníznoszti, vu právoj vrêloszti sze lehko naklekнемo pred Božim licem.

Edna fararca.

„Ne moli vszáki, kí roké szvoje vküpdené.“

Peszem na Velki Pétek.

Písza: SÁNTHA K. Poszlovenco: JUVENTUS.

Nôta: Sznaj’zi sze, oh drága dûsa!

Kvapi drága krv Jezusa
Na rano szrdca mojega!
Pecsé me greha boleznoszti,
Al’ trôst mi je twoja miloszti.
Prêk obinem kri’z twoj szvéti
V szrdcej pokôro csinécsi,
I dokecs sze britko plakam,
Káple na mé’ z-nébe bal’zam.

Nega vrászta v Osleddi,*)
Szamo pri té’, Jezus drágí!
V té sze moj ‘zitek pomladí,
Zvrácsi i znôva porodí.
Morje velke lubéznoszti,
Káksi d’zünd’z zná v tebi rászti!
Csi sze dûsa v tébe zajmle,
Vedno dráge kincse nájde.

*) Tú je doszta vrásztyene travine raszlo-

Dráge kincse, vekivecsne;
 Mirovnoszt, stera ne veszne
 I tiszto csiszto bláj'zenszto,
 Stero na nász z-nébe zislo.
 Dáj tüdi zdaj té kincs meni,
 Odküpitel moj lübléni!
 Molim sze pri tvojem križi,
 Poszlühni moje molitvi!

Pestalozzi.

Februára 17. je minôlo 100 lét, ka je mrôté veliki vučitel, pedagog, kí sze je z-protestantszke dühovníske familiye 1746. leta narôdo, ki je vesz szvoj 'zitek za drûge 'zivo.

Nescemo eti napréracsunati nyegove velike vrêdnosztí na presztori vcsenyá, szamo to 'zelemo vözdigneti, ka sze 'z-nyegovoga vcsenyá poszbeno nász ticsse.

Pestalozzi v-szrediscse osznávlanya familio, familiye hi'zo i vu toj materszko lübézen posztávi. I to nam dneszdén eti doszta zadéne.

Dnesz, gda szvoji sôl nemamo, gda escse verevadlúványszko vcsenyé med vnôgimi te'závami oprávlamo, na on presztor moremo z-célov mocsjov sztánotti, steri nam je escse osztano: — na osznávlajôcse delo evangelicsanszke familiye.

Vszáka evangelicsanszka familiya sze naj preobrné za sôlo, gde roditelje vküp popêvlejo, bogámolijo, Biblio cstejó z-szvojov decov. »Deteta pobo'znoga osznávlanya najbôgsa skér je drúziszka pobo'znoszt«, — pravo je Pestalozzi. Rávno nam je pravo, kí na to 'ze niti nemamo drûge skéri.

Mámo escse doszta pobo'zni verníkov, ki szo znameniti v-tom, ka szkoron vszáko peszem na pamet znájo. Csí je opítamo, sto nyim je bio vučitel, ka tak dobro znájo popêvati, eto nam odgovoríjo, ka ka znájo, toga nájvéksi tao szo sze od szvoji roditelov návcili.

Matere i ocsevje! Ne tő'zite sze nad tém, ka sze vasa deca zdaj nevcisjo telko vu sôli, liki szte sze ví vcsili ednôk, nego navcsite je ví na to, ka ví znáte i neneszte z-szébom vu grob efe drági herb; — vero vasi ocsákov. Z-tem nyim véksi kvár vcsinjte, liki csi bi vase imánya neszli z-szébom.

Csi zdâ nema nasa cérkev prvësega szejanszkoga ogradcsaka: evangelicsanszke solé, — naj sze preobrné vszáki evangelicsanszki drúzin-

szki sztánék na eden máli rôcsni ogradcskek, vu sterom ocsinszka dobrotnoszt i materszka lübézen za prisesztnoszt osznávia popêvajôcsega, molécsega, biblinszkoga szvétoga 'zivlénja pokolénye.

Tô sze navcsimo od Pestalozzija, od obranitela sziromákev, od ocsé szirotic, od vszé nász vučsitela!

„Ki sze szamo vu nevôli navcsi moliti, nahitroma pozábi.“

**Gusztáv Adolfa Drü'ztva 71.,
v Düsseldorfi dr'záni glávni
gyülês.**

(Piszao: Kováts Károly g. szlávecski dühovnik.)

Te drûgi dén je 'ze gyûlésivanya dén bio. Za gojdne ob 8-moj vöri szo sze 'ze zacsnole szeje i celô po poldnévi vu készno nôcs sze vtegvale. Ta prva je bila piszátelsztra konferencia, na steroj je doszta interesentov vzelô tál. Na toj konferencii szo moski i 'zenszke na-vküp vzelô tál, kí szo na rázlocsni dôl polaj szpunyávali ôpravice i tak od presztrane szkúsenosztí i pozdanya szvedôsztvo djáli. Ob 9-toj vöri sze je zacsnolo poszbeni zvönênsyi országov sztálisa naprê dávanye. Potom je dr'zána Rajne dr'záve glavnoga drüstva kotrig szeja i zvön té zvönênsnyega evang. 'zenszkogo drüstva kotrig szeja, szledi pa G. A. 'zenszki drüstev kotrig gyülês. Té szeje szo nê bilé ocsiveszne, vu szvojem kríli szo dr'záne, za steroga volo sze od nyi szamo nakrátci szpomeném. Telko odkrito nazvésztem, ka szem z-té szejov jáko doszta szkúso. Z-pozdignyenim dühom, z-dobrov dûsnov vêsztjov szlobodno vadlujem, ka sze zvönênsyi országov evangelicsanci, no csi szo v-oble'zenom polo'záji, nespozabijo z-szvojega vadlúvanya; dobro znájo ono dûznoszt, stero szo dûzni k-szvoje szvéte vere zibeli. Od prvësi nemski kolonij, stere zdâ Anglia, Amerika, Spanyolszki ország lâdajo, szem nê doszta csüo. Velika hvála záto G. A. drüstva onoj pomocsnoj akcii, sterov nê szamo z-tanácsi, nego tüdi materiálno darúje pomôcs, gde je potrëbno. Prav szpádne csloveki, csi sze od szvoji vszákdenésnyi poszlov i szkrbí vöodmo-

tavsi, v-etaksi od dobrega csinénya pode'zigani mőzov i 'zenszk tüváristvo pridôcsi, má príliko od nyihovi dobrí dôl csuti i nyé szpoznávati! Právi szvétesnyi dén je bio za méne, gda szem diakonisz dela, stero té vrêle persone vu Ju'znoj Ameriki szpunyávajo, zazvedo. Tô 'zenszko szprávisce vise cslovecse mere odprávla blageszlovne poszle vu zvünesnyoj zemli. Té edna ravnitelkinya je tüdi prisla z-ovoga kraja môrja na té gyûlés, — edna globoke vere, od pozványa szvojega navdöhnyena verna persona. Zadovolnosztjôv sze je szpomenôla tak z-szvojega, kak z-tüváriskiny szvoji zvönësi országov vrszki delovány. Té nemske 'zenszke szo z-iszlinom diakonisov' drústv pedri'znic neobtrüdjene bojüvnikojce. Stere z-vrêlov potplivosztjov, nemilujejo trûdov pri ti odtûheni szrdc nazaj povrnênyi k-szv. m. cérkvi. Vu ednom spítali Brazílie je eden teski bete'znik le'zao, doktorje szo 'ze doj povedali 'znyega. Od velike boléznoszti i od nezvrácsenya betega znanoszti v-cágloszti bodôcsi, szi je neszstanoma na szamovmerszto mîszlo. Eden vecsér szo diaconise »Breit' aus di Flügel beide« (Razpréstri tvoj perci) lépo peszem popevale pri nyegovoju poszteri. „Oh tô lépo peszem szo moja mati radi popêvali vszigidár! Globoko szi je zdêhno. Nescsem zdâ 'ze na szvojo mater spot pri-neszti, mirovno scsém moj beteg nosziti, dokecs me moj Bôg szam nepozové k-szebi“. Kak veliko szlû'zbo szo vcsinile té diaconise tomi nevolnomi bete'zniki. Pomírile szo ga vu dûsi i gyüsno, ka je le'zi prenoszo trplênya te'zki kri'z. — V-Porto Allegvó-i szo eden spítál posztavili gori nemci; hitro proszijo poszlati diaconisz pomôcs. Eden dühovník z-Uruguay-a sze prizdigne na govorênye: Szilno pomôcs proszi na szvoje gmajne racsun, da naj nemska deca — pod spanyolszkov-portugáliszkov kulturov v-Jü'znoj-Ameriki nevesznejo na szv. materé cérkvi skodo. Tüdi diaconise proszi, stere szo za vucsitelkinye szposzblene. Nê szamo z-Jü'zne Amerike, nego z-céloga szvâta krajôv sze glászijo jaji: »G. Adolfa drústvo, pomágaj nam!« Tak da sze za nemo-gôcsno vídi vszáki jaj zvrásciti pa dônek náide tô drústvo príliko, poszkrbí sze nakeliko je mogôcse vtihsati boleznoszti, poménsati potrébcine, stere prinyem iscsejo vrászto. Z-právim samaritanuskim dûhom je {blagoszloveno, ár sze szmiluje, darûje vszákomi, kí sze k-nyemi povrné. Ta velika vecserásnya vķüp prihájanya, stera szo te tréti i strti vecsér v-tak zvánoj Tonhalle caszar-

szkoj dvoráni drízana, szo pred vecs jezérk bodôcsov vno'zinov pretekla doli. Tü je doszta csüti bilô od zvönësnyi evangelicsanov sztave. (Ruszoszkoge, Polszkoga, Jugoszlávie, Spanyolországa ev. sztancsaróv) Jeru'zálemszka fönökojca je Kaiserswerthi diaconisom tüdi drízala i notri pokázala [racsún od nemske evangelicsancov sztave v-Palesztini, toga naprédávanya szem nê popolno csúo, ár je z-tihim glászom dávala naprê, nyéni glász je vu velikom presztori veszno. Zaman szo posztavili gori rádio, — recsi szo dônek nê popoloma bilé csüte. Z-mladine sze tüdi neszmim szpozabiti. Té szo tüdi vecs vķüp-prihájanya meli. Vu obri imenüvanoy Tonhalle caszarszkoj dvoráni je 4-6 jezero solske decé (pojbárov i deklin) vzelô tál i zvontej vnogo odraseni. (Nadaljávanje pride.)

Biblia je nas poszvêtni törem

(Vu Szobotskom 'zenszkom drústvi v-posztnom verszkom zvecsarki gori precstela: gospá Heklicsojca 1925.)

Poszvêtni törem, steri sze escse szkekloszti, ali pa vodni törem tüdi imenüje, je redovno na môrja visisem trdnom brégi pozdignyena, mocsna zidina i gde je mogôcse nájvecskrát napozdignyenom meszti, na sztrmcí. Té zidine vříhek je na szvâtenye obravnani, szpôdnyi tao vodé válovje peré ali gyüsno, negenyeno sztoj. Odnyega sze preszvâti môrje, da hajôve od nevarnoszti ogvusa, i k-brôdi pripela.

Táksi poszvêtni törem i szkek poszvêt je za národ cslovecsanszki biblia. Ká'ze nam gyüsno k-zítka brôdi pelajôcso pôt, pela nász proti nébi, i opomína nász na nevarnoszti. Zoltára szpêvec etak ercsé: »Rêcs tvoja je poszvêt nogam mojim, i szvetloszt na stezi mojoi.« Biblia je gyüsen voj na zítka pôti. Kêm jo vecskrát cslovek cste, tém bole jo po'zelê i polûbi, — Vsze to ovo drûgo cstenyé, stero, csi je 'ze ednôk precstec, drágôcs csteti vecs nema vôle, ali nê tak biblio! Vidmo natô gledôcs edno málo zgovárjanye, stero szta szi biblio rada-cstejôcsa mati i mála nyéna csi med szebom zgovárjale:

»Drága mama, zakâ cste vî telkokrát v-bibili? píta mála Margitka mater. Jeli szte jo pa escse nê prékprecsteli?«

„Oh moja csi, 'ze szem jo vecskrát prék precstéla“ odgovori mati. — »Tak 'ze vsze morete znati, ka v-nyé jeszte? i dönek vszáki dén csteče 'znyé« právi nazá dekliná.

„Jeli pa pômlis, moja, csi escse ono vrêmen, gda szi láni pri sztrini, od nász dalecs, v-Barabási bila, od steroga szi meni pripovedávala, ka szi vszáko píszmo, stero szi z-dômi do-bila, vecskrát znôva i znôva precstéla!“

„Pômlim, mama, tak je bilô!“

„Zákâ szi tak telkokrát nyé precstéla, da szi 'ze tak vsze znála, ka vu nyem jeszte?“ píta mati.

»Tak szem szpoznala, ka tê piszem cstenyé meni vszigdár veliko radoszt szprávi, ár szem te vu miszli domá, z-mojimi lüblénimi ro-ditelmi bila.“ Je bio Margitke odgovor.

„Vis, moja csi, jasz za priszpodobnoga zroka volo cstém biblie rázlocsne szklene, no csi szem je 'ze dosztakrát precstéla, ár tê cstenyé opomina mené na mojo vekivecsno domovino, na mojega nebeszkoga Ocso, na Zvelicsitela i na nyegovo szvéto rôcs,“ odgovori mati.

„Ali moja mama, jeli je pa moja domovina tüdi v-nébi? Píta Margitka. „Jeli te mené, drága mama, tüdi z-szebom pelali, gda sze vtá zoszejite?“

»Na tô ti, moja csi, nemrem odgovora dati, na v-nébo idênye jasz tebi nemrem dovoljênya dati, ali znam, sto na tô dá szlobodscsino“, odgovori mati.

„Né goszpon Krisztusa miszlite, mama? pita deklicska?“

„Tak je, moja csi, od nyega mores szlobodscsino prosziti na tô pôt i biblio pascslivo csteti, i na tom bidti, da jo bole i bole prerazmis, ár je biblia priszpodobna k-táksemi pízsmi, stero je Zvelicsitel k-nam piszao, vu sterom on k-nam i od nebeszkoga országa gucsi. Miszlim, ka je 'ze né dalecs ono vrêmen, gda bos ti biblio rávno tak rada cstéla, kak jo jasz zdá rada cstém i obráscam nyé papéro.“

Katholicsanszka szv. mati cérkev szvojim verníkom prepovedáva biblio csteti, zdávna szo pokastigali onoga, sto jo je vüpaocsteti. Szamo li szkrivomá szo jo csteli, csi szo do nyé príslí. Reformácia je biblio cstenyé nazá pri-neszla verníkom, da szi tak ná z-goszpodna práve, csiszte vretine zajimlejo nebezkoga zítka pitvi-no. Protestánszka szv. mati cérkev né szamo do-púszti verníkom biblio csteti, nego nyim tô za

nezamüdjenó dû'znoszt pred nyé posztávi. Na szvétoga píszma, ali biblie cstenyé nyim prili ko ponüdî tak, da na rázlocsne jezike doli dâ obrnôti szvéto píszmo, stero po fál ceni odáva verníkom. Sto biblio lúbi, on lagov cslovek nemre bidti.

Dneszdén je biblia vecs, kôk na 800 ráz-locnsni jezikov doli obrnyena i med cêla szvéta národmi sze razsürjáva, vu sterom sze najbole trúdi Anglisko i zvönésnaye Biblio razsürjávajô-cse drû'ztvo, nasztávleno 1804. leta.

Bili szo gedrni biblie cstitelje, ki szo té szvéte knige vu szvojem 'zítki vecskrát prék-precsteli. Med vecsimi Bethlen Gábor erdélyszki poglavár 23-ti krát i nesztanoma jo je, náimre vu bojnom vrêmeni, z-szebom noszo.

Lórántfy 'Zuzána, Rákóczy poglavára tú-várisica vecskrát.

Eti prínász preminôcsi Kühár Ferenc, fundátor Diacskoga Dôma, 3-krát.

Ka nam velí hi'zen vrács?

VIII. Téla osznávlanye i vadjenye.

Télo nam kô'za pokriva. Csíszta, zdrava kô'za nász od vnôgi betegôv obarje, záto nam je dû'zaoszt csiszto drzati. Naso kô'zo nábole lehke osznávlamo z-mûvanyem, pranyom, kópanyem i csísztoga gvanta oblekávanyem.

Szkôz kô'ze po nídni lûknyicaj odhája z-téla po znojenyi i parjenyi rázlocsna vlaga, má-sztsava i zrácsna kojna, stere, csi sze za neciss-tóce kô'ze volo zasztávio, beteg sztáne naprê. Taksegá hípa je céla kô'za szúha i télo vrôcse. Preci, kak sze kô'za zácsa znojiti (svicati) pomén-káva beteg.

Szvoje télo moremo vaditi, ali pa k-coj vcsiti, k-delí i k-vrêmena tekáji. Cácvno, nepri-vadeno télo hitro primle beteg. K-vrêmeni pri-pravno sze mámo oblekávati, i kak návecs vóné na szlobodnom zdrávati. Né je pravilno tésszne, toplo szpôdnyo szrakico nosziti, ár szo k téli zgrábi, kô'za sze podnyôv znoji i tak cácvno gráta. Vadmo nase télo v-leti, v-zími v-edno k-mrzloj vodi. I tô vadbo 'ze od detinszta ma o moremo csiniti.

Znamenitêsi télov téla obravnávanye i szkribnosénye. Okô je edna náznamenitêsa kot-riga téla, za steroga volo velko pazko moremo meti, ná sze nam vidênye obarje.

Preci kak sze nanyi zvúzganya znaménye szkáze, ka sze szkuzijo, erdécse gratújejo, boleti zácsajo, guojijo sze, k-doktori moremo idti. Velka szvetloszt, ali náglo premenyávane szvetloszt kvarijo ocsi. Rávno tak témni szlab poszvét, ali pa nesztanno osztre vidénye 'zelejóce dugo delo tüdi kvarijo pogléd. Tanácsno je ocsi vecskrát z-sosborszeszom zméasanov friskov vodov prati. Pri cstenyé z-hrbtom trbē proti' szvetlosci sze obrnôti. Vu temnom meszti, ali pri szlabom poszvéti, v-mráki je nê szlobodno dugo delati. Z-necsísztmi rokami vu ocsi szégeati je prepovédano. Csi nevedôcs vu okô kaj náide szpádnoci i cslovek sze natepszti zná, ali pri poglédi káksasté zméasa, zménkanye sze szka'züje, ali szo nam pa okule potrébne, sze preci k-doktori mámo povrnôti i za okol kùpuvanya volo nê k-opikári.

Vúha sze tüdi csísta morejo dr'zati, csi kaj v-nyé pride sze k-vrácsi obrnôti. Vúha zatíkati i tak z-kricsanyem sze zményati je nevarno.

Szkôz nôsza szi trbê odühávati i nê na lampe, tak sze bole ognemo gutá bolezni, ár sze tak szpár nika malo zmlásci, prvle kak do nye-ga pride.

Pri dugo trpécsem i vecskrát povratom nászstti sze tüdi k-doktori povranno.

Lampe i zobé csíste dr'zmo. Vszáko gojdro je vòmoremo zaprati, zobé szcsisztiti. Po vszáksem jedivanyi je lampe tanácsno dobro vòoplavnoti, ár medzobé zgráblena hrána tam szkísne, vonya i beteg zná szpraviti. Na zôbi csisztóco i vu zdrávji dr'zánye veliko szkrb moremo meti.
(Dale.)

Pasztéra glász.

Vu ednom gmânszkom liszti szmo csteli naszledüvajócsa ômurna pítanya, stera gmâne pred Bôgom odgovoren delavec, dühovnik, de-ne gori, naj zvê szvoji fárnikov razmero do cérkvi.

Pítam te: jeli vadlújes szebé za evangelicsanszkoga krsztsenika? Jeli verjes vu Bôgi i vu kom sze vjávla tá tvoja vera? Jeli dr'zis za tvojega Odküpítela Jezusa Kristusa? Jeli molécsyi 'zitek 'zivés? Jeli cstés biblio? Jeli ti hodi kaksi cérkevni liszt (Düsevni Liszt)? Jeli más návado darlivati na cile Bo'zega králevsztva? Jeli jemlés tao vu bo'zi szlúzbaj? Kak szi z Deszéterov zapôvedjov i z-Bre'zov predgov

Kristusa? Jeli sze brigas z-vadlúvanskim osznávlanyem tvoje decé?

Pitam te, brat moj, kf vu cérkev nehodis, z-Goszpodnovov vecsérjov szi od konfirmáciije mao nê 'zivo, na obcsne potrebsine tvoje cérkvi (Podporno Drústvo, Diacschi Dom), szirmákom, sziroticam nigdár nealdújes — ali záto szebé dönök za dobrega evangelicsanca dr'zis — z-koj sztoji tvoje evangelicsanszko krsztsanszvto? . . .

Vcsinmo racsun ednôk 'ze zz-sebom i z-nasimi! Glédajmo zôcsi z-nemáratnosztyov i z-pápernatnim krsztsanszvom!

Bôgi sze je tak vidlo, naj vu szvojoj szvétoj materi cérkvi szprávi vküp deco szvojo, stera tam molécs delajo za Bo'ze králevsztvo. Tô delo tecse tüdi vu cérkvi vu znaményi krepkese vere, globokése lübéznoszti, vecs pokôre, csisztesega 'zitka.

Tô aldûvajóce, tiho bojüvajóce diühovno delo do obládnoszti tüdi pride. Nasa cérkev sze pokrepi, nyéne zvönésnye i znotrénnye sztené sze ponôvijo. Nasa mála cérkev szvetloszt szveta, meszto na brégi polo'zeno bode z-pomocjov nasega Goszpodna.

Li tô je pítanye, jeli z-tebom, ali brezi tébe, brat moj?!

Rázlocsni máli glászi.

Radoszti glász. „Z-Krisztusom szem razpéti: 'zivém pa nê vecs jasz; nego 'zivé v-mení Krisztus; ki pa zdaj 'zivém vu teli, vu veri 'zivém Színi Bo'zemi, ki me je lubo i szam szebé je dao za mené.“ (Gal, 2, 20.)

Zinat, Trétiá szeja nasega 'zinata je márc. 22—25, znôvics vu Novom Vrbászi bila. Nasi poszlanov szamo polovica (5 dühovnikov i edna szvetszka kotriga) je vzéla tao na toj szeji. Rázlocsna vorcavna zrendelüvanya szo prisla pod razprávlyane na toj szeji. Med drûgim od cérkevnoga szodsztva i od cérkevnoga fonda. Eto zádnye prevecs blagoszlovne cile má pred szebov. Z-toga bodo vdáblali kongruo szlabi far dühovnicke, kaplánje i znotrénnye misszije drûgi delavci. Z-toga sze bode dávala pomocs szlabim gmânam na zidanye i goridr'zánye cérkevo, farofov, sôl i drûgi cérkevni szpráviscs, tak tüdi podpora onim, steri sze bodo za dühovnike, ali kántorvucsíteli vcsili. Escse edna ôszvetna zaklücsna szeja bode dr'zana.

Cérkevne krajine szpráviscse. Márc. 23-ga je držano bilo cérkevne krajine szprávisce, steroga najintereszantači punkt je bio odebárye cérkevnoga predsednika. Po gmānaj došidáni votumov 2/3-tála swo Dr. Popp Filip dôbili i tak swo oni nase cérkevne krajine nôvi cérkevni predsednik. Nasi prémurszki razmer toga pravdobroga poznanca z-tem 'zelenym' pozdrávalo vu nyihovom nôvom pozványi, naj bode nyihovo deloványe blagoszlov nasoj cérkvi!

Vadlúvánszki vecsér. Pri priliki 'zinata swo páli vu cérkvi vadlúvánszki vecséri bili držáni. Priliko szmo meli znôvics poszlüsati verbászkoga cérkevnoga khorusa prelépo popêvavanye. Eden vecsér swo Jahn Jakab dühovník meli naprédávanye obri ete téme: „Krsztsanszivo vu szociálnom i internacionálnom 'zitki', drûgi vecsér pa Hilkene Filip profesor obri ete téme: „Vera i znánoszt“.

Ouszvetni vecsér. Ev. szpêvni khorus je na postúvanye 'zinata eden ôszvetni vecsér pripravo z-prevecs lêpim redovékom. Popêvano je vecs lêpi peszem. Dr. Popp Filip swo navdûseno naprédávanye držali od ete téme: „Dr. Luther Márton i mi“. Devojke swo edno genlivo zménibo dalé naprê. Na zádnye swo szledécs 'zivi' kôpi pokázani notri: „Saula dvor“, „Plesz pred Saulom“, „Dávid pride pred Saula“, „Dávid igra na hárfi pred Saulom“ i „Saul spico požené proti Dávidi“

Protestanskó 'Zenszko drústvo' je za ocseve 'zinata z-velikov lübéznosztjov eden tejavvecsér dalo, na sterom sze je vsze hvále vrêdno lêp oszkrbelo z-teľovni i düsevni potrêbcsin 'zinata gosztév. Pri toj priliki swo lübézni dâri tûdi bráni bili za diakonisz materszko hrambo.

Prepovêdano je preklinyanie. Prepovêdano je 'ze od 3500 lét mao, ár je te oznano vô Bôg szvéto Deszétero zapovêd. Ali na tô doszta lüdi malo dá. Za té je zdâ v Italiji szam parliament zákon prneszo. Na Maďarszkom je pa miniszter znotrêsnýi del dao vô edno zrendelüvanye, vu sterom preklinyanie, szrámni gucs i gnúszne recsi szigurno prepovê. Sto na ceszti, na vláki, vu krcsmi drûge z-tem zburka, tisztova vdári po lampaj zákon. Na doszta bogákunécs, gnúszni lamp bi sze priglihao ete vdárec pri-nász tûdi.

Reduciranye gimnaziomov. Pôleg nôvoga finançsnoga zákona, čl. 104. a. sze nasa

szobotska gimnaziija má bidti more szpremeniti v-stirirazredno. Tô bi pa velki vdárec bio za naso szirmsasko krajino i deco. — Izpití na konci IV. razréda sze tázbrisejo.

Kántorje, ki swo zednim vucsitelje, morejo po čl. 94. uradniskoga zákona zaprosziti za dovoleny k-opravlanyi kántorszta, csi za to prejemajo placso.

Szamovolni dâri na goridrzânye i rassirjávanye Düsevnoga Liszta. Kühar János goszt. Puconci 10, Sostaréc Ferenc Legrad 60, Santavec János Vanecsa 10, Kettenbach Jakab sinyor Zemun 10, Szlivnyek Jo'zef Vanecsa 10, Vlaj Mihály trgovec Ljubljana 20, Dani Ferenc Polana 10, Santavec Stefan Pecsarovci 5 din. — Radi bi nadaljávali! Szrdsna hvála!

Dâri na Diacszi Dom v puconszkoj fari po zlátoj knigi: Péntek Károly, Péntek Jo'zefova Polana 10—10, Vucsák Jánosova Csernelavci 10 Fliszár Jánosova Morávsi 10, Bezné Ivan, Kojosa Jo'zefova Puconci 10—10, Skrilec Zoltán Brezovci 10, Dervarics Terezia z-mózom szvojim z-Szodisinec na szpom. roditelov i brato 200 din. Vszén dâritelom najtoplësa hvála!

Zalivanya glászi. Z-globokim i iszintszkím táljemányom szmo zvedili on zgübicek, steri je Farék Fereaca, Gör. szlávecske fare vrêloga i aldâvaiôcsiga inspektora doszérgo. T. 1. áprilisa 7-ga swo zgûbili szvojo lübléno tüváriszco, Bagár Emilio, stera je po teskom betégi sztaroszti szvoje 40. leti mrla. To veliko rano, stero je té vdárec vdaro na szrdci lübezniakov nyéni, mi tûdi csûlimo, ár je ta pokojna nasoj cérkvi, bliže szlávecskoj gmâni, edna práva dobra dûsa bila. Escse pred eduim letom, pri priliki instalacia fare nôvoga dühovníka, szmo blázeno vidili, kek je szlúzila tá drága 'zena z-pascslivosztjov Márthe gôsztom, z verov Marije Goszpodni. Bojdi blagoszloyleni med nami nyéni szpômenek! Z-familijov, stera je na szirotnoszto prisla, pa naj osztáne Bôg vszega trôsta!

Biblia vu szállodi. V-Budapesti edna najprednyésa szálloda je Continentál. To szaliscse je preminôcso leto vu vszako szvojo hi'zo posztavilo edno Biblio.

Zagreb. A.) Obiszk zasztopnikov protestantszki zvônêsnýi országov. Márc. 30-ga swo nasz goripoiszkal generalni szekreter Gusztáv Adolf drústva, g. dühovník Dr. B. Geissler z-Leipziga i swo vu nasoj cérkvi edno naprédávanye meli. Govorili swo prevecs intereszantno i

szo nasz vdiljek pelali po delovanya polaj Gusztáv Adolf drüstva vu Szrédnyojoj Europi notri do szrdca Ruszije i vu Južnoj Ameriki. 'Z-nyihovi récsi szmo csüili nasi nemski verebratov ono topio lübézen, stero szmo ze vecskrát vu djányi szkoznuvali.

Apr. 7-ga szo obiskali generalni szekreter Europszke centralne stacijs za cérkevno podporo csinéye, g. dühovnik Dr. Keller z-Zürich-a, g. presidenta žinata, Dr. Popp Filipa, naj szi 'znyimi pogovorijo predvsem od vérszteni i materiálni razmér nase evangelicsanszke orszacske cérkvi i poszembni gmão. G. Dr. Keller szo v Budapest potüvali dale.

B.) Naprédávanya vu cérkvi i v sôii. Tüdi vu poszti szo bilé dr'záne szvetlopliszne szvétesnye vörö z-khorusnimi peszmami i deklamáciami navküp. Ápr. 2. szo pa deácke ev. Ijüdszke i mescsanszke sôle pod vodsztvom Ebersold direktora i Czekelius profeszora eden jåko nászhajni tejavecsér meli. Khorusno popévanje, musikálno naprédávanye, edna mese zména, telovadba, széncsni këpi i 'zivi këpi szo sze premenyávali vu redovéki. Vszi gôszti szo zadovolno razhájali. Csíszti dohodek je tüdi lêpi bio, steri sze na podporo szirmaskim deákam dá, naj sze ószmomi zlôcsi tak omogôcsi vüzemszko potüvanye v Dalmácijs i v Bosznijo.

C.) Naznanenye; gmâne od pretecsenoga leta je znôvics cérkevnoga 'zítka nasega edno veszélno szkazilo. Zvön réndi bo'zi szlúzb je vecskrát dr'záno biblije cstenyé; vadlúványszka napredávanya szo vecskrát bilá, pri steri szo fari hiresni gôszti zvönszki országov tüdi na szlúzbo bili. Solszka mladézen je tüdi lepô osznávlana vu verevadlúványi. Prestímano lübézni delo fare nam glászi velikoszt sume, stero je na podporo drûgim szlabim gmânam i sztrádajócsim poszbenim oszobam darüvana. Vszevküp 21,478·50 D. je na takse cíle razdeljeno. Evangelicsanszki csaszopisz, kalendariji, biblije, këpi itv, szo sze vszako nedelo pri vöidéni z-cérkvi razsirjávali. Szkrbela sze je fara za duso i têlo evangelicsanszki vojakov tüdi. Vu fari sze je narôdilo 51 decé, mriô je 40 person, zdalô sze je 27 párov, konfirmálivano je 37 decé, prék vu naso cérkev je sztôpilo 24 person. Céla fara okôli 3400 dûs csté. Fara je notrijemánya mela 636,871 din, vodávanya 617,978 din. Bojdi Bo'zi blagoszlov i nadale nad tov nasov gmânov i nad vernimi nyénnimi delavcami!

Instalácia. Prijétro lêpi, szvêtesnyi dén je mela áprilisa 3-ga püconszka fara. Té dén szo notrispelali Luthár Ádám dühovnik vu csészt gmâne podinspektora Vlaj Ferenc poszesztnikgosztilnicsára. Dühovnik szo govor meli od plamenitoga pozványa inspektorszke cseszti i po vzéti priszege na ószvetnom szprávissci vu iméni gmâne szo topo pozdrávlali nôvoga inspektora. Pozdrávlali szo ji escse Kühár Stefan inspektor tüdi. Podinspektor szo genlivo odgôvoriili na pozdrávlanya i obecsali, ka z-isztinszkov, nevklenyenov evangelicsanszkom vernošztjov bodo gmâne i cérkvi nase interesse na szrdci szvojem noszili. Naj prihája blagoszlov vu nyih na naso cérkev!

Nasa fundacija. Evangelicsanszkoj cérkvi je prémimba nyéno szíromastvo. Mámo pa itak edno bogászto, vecsno fuedácijs: nase cérkvi kotrig aldúvajôcso lübézen. Nê dávno szmo szi 'zalosztno zgovárjali od toga, ka oni 10,000 D., ka je vláda dála, escse pred nôvym letom, na Diacskoga Dôma dugá pomensávanye, steri nam je od zidanya osztano, nazáj moremo plácsati, ár té pêneze praj r. kat. Martiniscse more dobiti. Ali Bôg sze nikak vssigdár szkrbi, naj sze nyegovi dugo ne'zalosztijo. Prisao je nase 'zaloszti glász do edne dráge, dobre dûse tüdi, k-goszpê Dobray Jánosovoj. I tá zlátoga szrdca gospá szo taki po redditeli etoga liszta 500 Din. darüvali na Diacski Dom z-etimi recsámi: „Z-zahválnoszti k-Bôgi z-lübéznošztjov dam to podporo. Prvêse leto szem na vrácsse i na apoteke mogla doszta potrositi. Zdâ mi je dober Bôg nazáj darüvao 'zelno zdrávje, na vrácsenyé sze mi nê trbê trositi. Z-radoszljov dam zato té dár na Diaski Dom, na podporo nasim szíromaskim dejákom“. Mi veliko radoszt mámo nad tem dárrom, steri je nase pobito mislénje zravnano k-nasoj vecsnoj, zmo'znoj fundácijs. Milosziven Bôg pa naj obarje nase dobrocsinéce gospzpê drágo zdrávje, ka do od leta do leta mogôcsi sztrádati vrácsa-apoteko i zato hvále áldov lehko prineszéjo na lübézni szprávisca nase cérkvi!

Sto je »jeretnik« (krivoverec)? Milton, szvétovnoga glásza engléski piszátel tô pise na eto gledôcs pred etim pár sztô lét: »Jeretnik je vssáki tiszti, kí k-steroj veri szlisi, za kotriga, za vernika doticsne cérkvi vadlúuje szeb, no csi nyéno vcsenyé, nyéne isztine neverje i dûznoszti szvoje do cérkvi szvoje i vadlúvanya szvojega

neszpunyáva, ali szamo kak-tak. Tak zná bidti jeretnik vu vszájoi veri, vu rim. kath. cérví tüdi, 'zaloszt med nami tüdi. Bôg nasz vari od jeretnikszta!

Za D. Lendavo—M. Szoboto potom szamo eden solszki nadzornik bode. Vrди je, szamo sze nam malo csûdno vídi to, ka sztáliscse nyegovo v D. Lendavi bode i né v M. Szoboti?

Z-édnoga píszma. „Ze dávno szem na minyáva na Diacski Dom edno vékso sumo poszlati. 'Zaloszt, na telke sztráni mam dûz-neszti, ka to moje topo 'zelénye nemrem szpuniti. Vardenem vu tálaj, lehko tak doszégnem kaj. Prilo'zim po nakázniči 160 D, z-té 60 D na Düsevni Liszt, 100 D pa na Diacski Dom. 'Zalújem, ka vecs nemorem poszlati zdâ. Zmo'zen je Goszpôd, zná blagoszloviti to nájménso sumo tüdi“. Neszpísemo esze iména piszátela té redôv. Znali bi ga zbantúvati. Ár sze on drži Krisztusovi rôcsei pri álmostvi: „Naj nezna lêva tvoja, ka csins dêszna tvoja“.

Zorf sze. Z-veszeljom szmo zvedili, ka sze je sztáliscse vláde proti nasoj cérví preci na prijétanu szpreobrnolo, i né szamo vu materiálnom, nego, ka je veszelése, vu moralom pogledi tüdi. Pri príliku razpráve državno'ga proracsuna szo g. miniszter Srškič tople recsi najsli vu szvojem govor za naso cérv. Naglászali szo, ka protestánszka cérv. nedobízadoszta dotáciye od države i neméri sze nyé z-isztov merov, kak drúgim cérvam i liki usztáve 12 artikulus naprèpise. Dühovnicke nedobijo državne podpore, zato je doszta far brez dühovníku. Szlabe fare na rázlosne potrebsine tüdi nevdáblajo pomôcsei itv. Pôleg nôvog proracsuna protestánszka cérv. dobi na dôslo blázi 5 din. državne podpore. (Kath. cérv., stera pa doszta cérvvnoga imánya má — dobi na dôslo 8 din., szrbszka ortodoxna cérv. 12 din., mohamedánszka 14, židovszka 12 din. na dôslo. Na teologusov osznávlanye dobi szrbszka-ortodoxna cérv. 10 i $\frac{1}{2}$ mil. din., rim kath. okoli 9 mil. din., nasa cérv. pa szamo 80 000 dinarov. Prôti vszoi escse gorisszajecsoj nednákoszti szmo itak prevecz zahválni g. minisztri zato, ka sso glász ssoj gorizdignoli ke nase cérví i sso nász napunili z-výpanym lepse bodócsasztí.

Po Szobotskom evang. 'Zenszkom drú'zti držáni posztni zvecsarkov sze za volo zménkanya presztoru v-prísesztnoj numeri obilně szpomenémo,

Dári na diacski dom. Z-Szebeborec Lut-hár Stevan 25 l. jeszia; Z-Lendave Varga Mátyás 20 trszov za lugas szajeny; z-Küpsíne Titán Iván 4 lêpe cepike. Pri Hodoscsek Ferenc-i Mikole Máríke zdávanyi szo dnřivali; z-Púšzavec Kúzma Ferenc, z-Zenkovec Hodoscsek Ferenc i z-Küpsíne Huszár Stevan po 10—10 dinári. Z-Borejec Cigfűth Józef 10; z-Renkovec Dsuban Ferencova 15; z-Szobote Kondor László 50 D. Goszpá dr. Sömenojca szo vu szvojem tjedni dâli na osznovlenikov kosto kiszilák, szmeteno, oréhe, dâli szo prineszti hajdinszko melo i meszô. Goszpá dr. Bölcsojca rávno tak szo vu szvojem tjedni 3 l. mléka i hajdinszko melo. G. Barbarics Jánosova szo nam vecskrát dâli z-kváseno repo. Z-Dolnje Lendave: Porédos János, Bükvics Ivan po dvá, Penhoffner Józef, Ments János po dvá din 50 par. Novák N., Tuinier Feri po tri, Vrecsics Józef, Veren Iván, Hári Ádám, Vucsák Matyás, Dervarics Józefova, Skrilec Miklosova, eden necsteti, Gábor Imriová, Kotsár Stevan po 5—5. Varga Lajos, Skrilec Kati. G. Medin po 10—10, Vukán Lajos 50, Vucskics Ferenc 10 dinárov. Vsze vklip 150 din. Lépa hvála mále i szlabe gmajne verníkom, kak dalecs szo za nyimi nisterne nase krepke bogate gmajne!

Moje nájvke odkrifte je bilo resenye moje dûse, ono szpoznany, ka szem jasz gréhsnik i Jezus Krisz'us je moj Zvelicitel. Professor Simpson (1811 -18870), zdrávnik.

Od nase decé. 'Zivôcsa deca nasz prikapcsijo k-zemli; vópreminôcsa deca nasz viescéjo vu nebésza, meszto nam scséjo tam szpraviti. Dete, stero je tam pri Goszpodni blázeno, zná bidti mocsno vó'ze, z-sterim nasz Bôg k-szebi vlecsé. Mi moremo deco za Goszpodna osznávlati; deca nász znáj. k-Goszpodni peleti po szvojem 'zitki i po szvojoj szmerti.

PODPÉRAJTE
„DÜSEVNI LISZT“!